

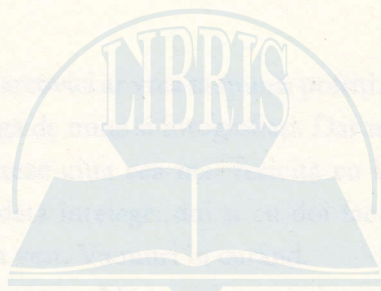
AYELET GUNDAR-GOSHEN s-a născut în Israel în 1982 și a studiat psihologia la Universitatea din Tel Aviv, oraș în care avea să lucreze și ca jurnalistă. După aceea a studiat cinematografia și scenaristica la Sam Spiegel Film School din Ierusalim. Scenariile ei de film au câștigat premii la festivaluri internaționale, printre care Gottlieb Screenplay Prize (2010) și Berlin Today Award (2012). A scris, de asemenea, scenarii pentru filme de televiziune.

O noapte, Marcovici, primul ei roman, a fost recompensat cu Premiul Sapir pentru Debut în anul 2012 și a fost tradus în cinci limbi. Bestseller în Israel, cartea, care va fi adaptată pentru marele ecran, spune povestea locuitorilor dintr-un sat israelian din perioada premergătoare celui de-Al Doilea Război Mondial până la Războiul de Independență din 1948 și după aceea, urmărind cu subtilitate felul în care istoria mare se împletește cu istoria mică. Deși conturată pe un fundal istoric, ficțiunea ei are puternice ecouri biblice. *O noapte, Marcovici* imaginează viața întemeietorilor statului Israel și a realităților ieșite din comun cu care ei s-au confruntat. „Am vrut să văd ce se întâmplă cu acești oameni când în sfârșit ajung în Israel, cu oameni care au trecut prin Holocaust, cu oameni veniți din rândurile arabilor. Fiecare poartă cu el propria lui proiecție despre cum o să fie și fiecare e dezamăgit. Acest ținut nu se ridică la înălțimea așteptărilor lor”, a explicat autoarea, care nutrește convingeri liberale și a lucrat la Asociația Drepturilor Omului din Israel.

AYELET
GUNDAR-GOSHEN
o noapte, Marcovici

Traducere din limba ebraică
ANY SHILON

NEMIRA

CUPRINS

Înainte de.....	9
În timpul.....	171
După.....	337
După după.....	411

1

Iacov Marcovici nu era urât. Ceea ce nu înseamnă că era frumos. Fetițele nu izbucneau în plâns când îl vedeau, dar nici nu îi zâmbeau. Se poate spune că era de o banalitate perfectă. Mai mult, chipul lui Iacov Marcovici nu avea nimic, dar absolut nimic deosebit. Era atât de lipsit de personalitate, că ochiul nu reușea să rămână fixat asupra lui nici măcar o clipă și aluneca imediat spre alte lucruri. Un copac în colțul străzii. O pisică la colț. Ca să te concentrezi asupra chipului lui Iacov Marcovici trebuia să faci un efort enorm. Iar oamenii nu se dau în vânt după eforturi enorme, drept care privirea li se oprea foarte rar asupra chipului său. Situația aceasta avea și unele avantaje. Comandantul le-a văzut. L-a privit pe Iacov Marcovici exact cât trebuie. Tu o să faci contrabandă cu arme, i-a zis. Cu figura asta, nimeni nu-ți va da atenție. A avut dreptate. Așa s-a făcut că Marcovici a transportat mai multe arme decât toți ceilalți la un loc, fără să fi fost vreodată arestat și nici

măcar bănuie de britanici. Să-i fi admirat camarazii lui curajul? Asta n-a știut niciodată. Prea puțini i se adresau.

Când nu făcea contrabandă cu arme își lucra pământul. Seara stătea în curtea casei și hrănea porumbeii, un stol întreg, mereu aceiași, care i se așezau pe umeri și îi mâncau din palmă. Copiii din sat ar fi murit de răs dacă l-ar fi văzut, dar nimeni nu trecea dincolo de gardul din piatră. În nopțile friguroase citea din scrierile lui Jabotinski¹. O dată pe lună pleca la Haifa și se culca cu o femeie, pe bani. Uneori aceeași, alteori alta. Nu-i privea chipul, nici ea pe al lui.

Iacov Marcovici avea un singur prieten. Zeev Feinberg era în primul rând o mustață. O vedeai înainte să-i vezi ochii albaștri, sprâncenele arcuite, dinții perfecti. Mustața lui Zeev Feinberg era cunoscută în toată regiunea, după părerea altora în toată țara. Întorcându-se din Sud, unul dintre oamenii Organizației² povestise despre „o fătucă îmbujorată, care a întrebat dacă sultanul mustăcios mai e cu noi“. Toți au răs, iar Zeev a răs cel mai tare. Și când râdea i se scutura mustața deasupra buzei de sus, parcă erupea valuri-valuri, vibrând veselă, ca stăpânul ei la vremea lui, între coapsele fetei. Era limpede că Zeev Feinberg nu era făcut pentru contrabanda cu arme. Dar știa bine cum să-i pună pe fugă pe

¹ Ideolog sionist de dreapta, conducătorul mișcării revizioniste (n. tr.).

² Prin numele generic „Organizația“ autoarea se referă la cele câteva mișcări ilegale, de diferite orientări politice, care luptau pentru alungarea englezilor din țară și crearea unui stat evreiesc independent (n. tr.).

arabi, drept care petrecea multe nopți păzind împrejurimile așezării.¹

Puteai să numeri pe degete nopțile în care era singur. Când se afla că e rândul lui să păzească, apăreau imediat o mulțime de prieteni. Unii voiau să afle despre aventurile mustății sale printre coapsele femeilor, alții despre situația nemților, veni-le-ar numele, mai erau unii care voiau doar să se sfătuiască cu el despre creșterea vitelor sau despre cum se scot măselele de minte – în aceste privințe Zeev Feinberg se considera specialist. Era, ce-i drept, un paznic devotat, veșnic cu degetul pe trăgaci, dar trebuie totuși să ne amintim că Dumnezeu i-a dat omului zece degete și nu degeaba. Mirosul câmpului după ploaie, un pic de pericol – un zgomot care putea fi un arab sau un porc mistreț –, strigătele se auzeau uneori până la zidurile caselor. De multe ori i se alătura și Iacov Marcovici, purtând sub braț volumul de Jabotinski, de care se lipise deja mirosul de transpirație. Zeev Feinberg îl întâmpina cu bucurie, la fel cum întâmpina orice altă ființă omenească. Era atât de obișnuit cu prezența oamenilor, încât nici nu știa cum să fie neprietenos, dar nici nu voia să fie. Nici măcar pe britanici nu-i ura cu adevărat, iar când era silit să ucidă un om o făcea cu mare neplăcere, dar foarte eficient.

Au vorbit pentru prima oară într-o noapte, când Iacov Marcovici se întorcea dintr-una din călătoriile lui la Haifa.

– Stai! tună vocea lui Zeev Feinberg prin întuneric. Cine ești și de unde vii?

¹ Joc de cuvinte. *Lehavriah* înseamnă și „a face contrabandă“, dar și „a pune pe fugă“ (n. tr.).

Iacov Marcovici simți cum îi tremură picioarele, dar răspunse răspicat:

- Sunt Iacov Marcovici. Am fost la o femeie.

Râsul lui Zeev Feinberg trezi găinile din cotețe. Mai târziu, mergând alături, continuă să-l întrebe, iar Iacov Marcovici îi răspundea simplu. Îi descrise sfârcurile femeii, care erau chiar foarte drăguțe, ba fu chiar de acord să-i descrie amănunțit fundul și picioarele, fără să-i ceară lui Zeev Feinberg nici măcar o liră¹ pentru informația care îl costase jumătate din venitul său săptămânal. La urmă, Zeev Feinberg se aplecă spre Iacov Marcovici și îl întrebă:

- Ia spune, cât de umed era acolo?

Mustața lui îi gădila obrazul, dar Iacov Marcovici nu îndrăzni să se miște. Nimeni, niciodată, nu-l privise atât timp. Până la urmă, înțelese că nu se poate eschiva și răspunse:

- La ce te referi?

- La ce mă refer?

Mustața lui Zeev Feinberg biciui obrazul lui Iacov Marcovici, împingându-l. Ochii săi albaștri se deschiseră atât de larg de uimire, că aproape îl înghițiră, cu scrierile lui Jabotinski cu tot.

- Mă refer la vagin, amice. Cât de umed era vaginul?

Denumirea exactă îi dădu ametei lui Iacov Marcovici. Simți nevoia să se așeze pe o piatră. Zeev Feinberg se așeză alături.

¹ Lira palestiniană, moneda dinainte de crearea statului Israel (n. tr.).

- Ți-e limpede, trag nădejde, că există diferite niveluri de umiditate. Unele sunt umede, altele ude, iar în altele - ai, ai, ai - poți să te și îneci ca în Marea Neagră. Depinde, desigur, de ce mănâncă fata și de vreme, dar cel mai mult depinde de nivelul dorinței dintre bărbat și femeie.

Apoi îl întrebă cât de umed a fost acolo, iar el trebui să recunoască că n-a fost acolo nicio picătură de umiditate.

- Nicio picătură?

- Nimic. Uscat cum e la noi pe câmp în august.

- În cazul ăsta, prietene, te sfătuiesc să verifici dacă nu mai are și pe alții. Știi legea conservării materiei, bineînțeles. Corpul uman conține o cantitate limitată de lichid și mi-e teamă, amice, că femeia ta de acolo, din Haifa, îl folosește în compania altui bărbat.

Iacov Marcovici răsuflă ușurat și declară că acum totul e limpede: femeia din Haifa menționase că el e al patrulea în seara cu pricina, deci e firesc ca, în conformitate cu prețioasa lege a conservării materiei, să nu mai fi găsit acolo apă. Zeev Feinberg izbucni într-un hohot răsunător de râs, iar Iacov Marcovici se văzu silit să i se alăture. Era atât de plăcut să râzi cu omul ăsta a cărui mustață umple valea și al cărui râs se rostogolește în toată țara. Dacă i-ar fi luat peste picior râsul, fără îndoială că s-ar fi topit imediat, dar așa se prelungi multă vreme. Râse și iar râse, până când pe cusătura pantalonului apăru o pată micuță, iar când o observă râse și mai tare. Din seara aceea, Iacov Marcovici și Zeev Feinberg deveniră prieteni.

Primul avea să-i salveze viața celui din urmă de două ori, de două ori într-o singură seară. Când se întoarse de la Haifa, alergă grăbit spre postul de pază, căci pentru prima oară în viața lui văzuse sâni care nu erau de

aceeași dimensiune. Se gândea tocmai ce va spune Zeev Feinberg, când zări un arab tânăr, culcat printre tufișuri, cu țeava puștii îndreptată spre o umbră mișcătoare, pe cât se pare Zeev Feinberg călare pe vreo femeie oarecare. Iacov Marcovici nu ezită, așa am fi tentați să spunem. Dar până în seara aceea Iacov Marcovici nu făcuse decât să transporte arme și, în afară de cei câțiva guzani care îi făceau pagube prin lanuri și cărora le crăpase capul, nu omorâse niciodată vreo ființă vie. Reuși totuși să-și stăpânească tremurul picioarelor, apucă în liniște o piatră albă și netedă și dintr-o singură mișcare puternică îi crăpă capul tânărului. Un foc de armă sparse întunericul nopții și timpanul lui Iacov Marcovici. Se pipăi, să vadă dacă l-a atins și înțelese că de data asta pistolul lui Zeev Feinberg ratase ținta.

- Eu sunt! strigă. Nu trage!

Mulțumirile mormăite ale lui Zeev Feinberg se pierdură în valurile de vomă. Iacov Marcovici îi aruncă o privire tânărului întins pe jos, stomacul i se răzvrăti și se revărsă peste maluri. Sângele tânărului strălucea în lumina lunii, iar țesuturile dezgolite ale creierului îl îngroziră. Greierii țârâiau mai departe de peste tot. Iacov Marcovici închise ochii cuprins de disperare, trântind ușile minții în fața imaginii tânărului și a creierului său împrăștiat pe jos, încercând din toate puterile să rămână fixat pe sânii femeii din Haifa. Când deschise ochii se pomeni în fața altor săni, perfect simetrice. Rahel Mandelbaum, pe jumătate goală, stătea tremurând lângă Zeev Feinberg. De groază uitase să se acopere, iar acum iat-o în fața lui, în toată frumusețea ei înfloritoare, pe jumătate goală, plângând cu ochii la cadavrul arabului. Văzându-i sânii, lui Iacov

Marcovici începu să i se întărească. Cu cât i se întărea mai mult penisul, cu atât i se moleșea mai tare mintea, până când nu se mai uită la capul zdrobit al arabului. Încet-încet îi încolți în minte gândul că se zgâiește la sânii goi ai Rahelei Mandelbaum, deși el nu e, ba chiar nu e, sub nicio formă, Abraham Mandelbaum. Dându-și seama, Iacov Marcovici își luă ochii de la sânii femeii, întoarse privirea spre Zeev Feinberg și îi spuse:

- Abraham o să te omoare!

Câți oameni omorâse Abraham Mandelbaum era o chestiune în care își dădeau cu părerea și cei care aveau habar, și ceilalți.. Unii spuneau zece, alții cincisprezece. Alții vorbeau cu dispreț despre exagerări și declarau categoric că nu mai mult de patru. Până la urmă, s-au stabilit la un număr tipologic: șapte. Deși toți căzuseră de acord că e vorba despre arabi, poate, poate și vreun englez, nimeni nu-și putea da cuvântul de onoare că așa e. Muștele se gândeau de două ori înainte de a se apropia de Abraham Mandelbaum. Pisicile nu i se învârteau printre picioare. Dacă în sat ar fi existat vreo ghilotină, fără îndoială că Abraham Mandelbaum ar fi fost ales să o pună în funcțiune. Dar, întrucât nu era, a fost nevoit să se mulțumească cu slujba de măcelar. Puțini știau că noaptea plângea în somn și îngăima într-o poloneză nostalgică propoziții neclare despre un ied alb, un măr de zahăr și răutatea copiilor. Rahel Mandelbaum auzea, înțelegea și cobora din pat fără nici cel mai mic zgomot. Și de pe vapor coborâse în liniște, în urmă cu cinci ani. Rămăsese nemișcată în portul din Haifa, așteptând să se întâmpale ceva. Ca să reziste în călătoria asta în Palestina își folosisese și ultima picătură de curaj, iar acum, după